

Predmet C-87/24**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

2. veljače 2024.

Sud koji je uputio zahtjev:

Administratīvā apgabaltiesa (Latvija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

3. siječnja 2024.

Tužitelji:

AS Gaso

AS Conexus Baltic Grid

Tuženik:

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija

Predmet glavnog postupka

Zahtjevi koje su podnijela društva AS Gaso i AS Conexus Baltic Grid (u daljnjem tekstu: tužitelji) i u kojima traže poništenje odluke koju je donio Odbor Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisije (Komisija za regulaciju javnih usluga, Latvija, u daljnjem tekstu: regulatorno tijelo), u kojoj se utvrđuje (ponderirana prosječna) stopa povrata kapitala (u realnim vrijednostima) za izračun (nacrt) tarifa za usluge transportnog sustava prirodnog plina, distribucijskog sustava prirodnog plina i sustava skladišta plina, jer smatraju da sadržava materijalne i postupovne pogreške koje su dovele do utvrđivanja neopravdano niske razine navedene stope, čime se tužiteljima onemogućuje da ostvare primjereni povrat za usluge koje pružaju.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Sud koji je uputio zahtjev traži tumačenje članka 41. stavka 8. Direktive 2009/73/EZ na temelju članka 267. UFEU-a kako bi odredio treba li regulatorno

tijelo, prilikom donošenja odluke u kojoj se utvrđuje stopa povrata kapitala koju treba primijeniti za izračun tarifa u sektoru opskrbe prirodnim plinom, pružiti odgovarajuće opravdanje, konkretno u pogledu usklađenosti te stope s ciljevima koji se nastoje postići pravom Unije. Isto tako, postavlja pitanje o značenju pojmova „odgovarajući poticaji” i „primjereni povrat” te može li ili treba li, i na koji način, regulatorno tijelo u potpunosti ili djelomično primijeniti metodologiju i financijska načela upotrijebljena za izračun usporedivih pokazatelja u slučaju poduzetnika koji posluju na slobodnom tržištu te se osloniti, ovisno o slučaju, na ocjenu neovisne treće strane.

Prethodna pitanja

1. Protivi li se članku 41. stavku 8. Direktive 2009/73/EZ nacionalni propis kojim se regulatorno tijelo ne obvezuje da pri izračunu tarifa ili utvrđivanju metodologija opravda način na koji se operatorima transportnih i distribucijskih sustava osigurava pružanje odgovarajućih poticaja, kratkoročno i dugoročno, radi povećanja učinkovitosti, poticanja integracije tržišta i sigurnosti opskrbe te podrške povezanim istraživačkim djelatnostima?

2. Je li u skladu s člankom 41. stavkom 8. Direktive 2009/73/EZ tumačenje nacionalnog propisa na način da se osigurava pružanje odgovarajućih poticaja, kratkoročno i dugoročno, radi povećanja učinkovitosti, poticanja integracije tržišta i sigurnosti opskrbe te podrške povezanim istraživačkim djelatnostima kad tarife koje plaćaju korisnici pokrivaju samo ekonomski opravdane troškove javne usluge te se osigurava barem minimalan iznos povrata?

3. Je li u skladu s ciljevima utvrđenima u članku 41. stavku 8. Direktive 2009/73/EZ nacionalni propis kojim se prilikom utvrđivanja „odgovarajućih poticaja, kratkoročno i dugoročno” i poticaja „integracije tržišta i sigurnosti opskrbe te podrške povezanim istraživačkim djelatnostima”, ne predviđa uzimanje u obzir načela prihvaćenih u financijskom sektoru za utvrđivanje ponderirane prosječne stope povrata kapitala, koja uzimaju u obzir usporedivi poduzetnici koji posluju na slobodnom tržištu?

4. Prilikom tumačenja pojmova „primjeren[i] [povrat] od ulaganja” u smislu članka 13. Uredbe [(EZ) br. 715/2009] i „poticaji za ulaganja” u smislu članka 41. Direktive 2009/73, treba li se regulatorno tijelo voditi pojmom ponderiranog prosječnog povrata kapitala (WACC) koji je prihvaćen u financijskom sektoru te metodologijom koja se upotrebljava za njegov izračun?

5. U slučaju potvrdnog odgovora na četvrto pitanje, može li regulatorno tijelo zakonito odstupiti od metodologije koja se primjenjuje u financijskom sektoru kako bi odredilo prosječnu stopu povrata kapitala i tu stopu prilagodilo na način koji smatra prikladnim?

6. U slučaju potvrdnog odgovora na peto pitanje, može li regulatorno tijelo zakonito prilagoditi prosječnu stopu povrata kapitala tako da se u okviru njego

izračuna uzme u obzir premija veličine utemeljena na troškovima zaduživanja drugih poduzetnika u gospodarstvu države članice?

7. U slučaju potvrdnog odgovora na četvrto pitanje, može li regulatorno tijelo zakonito prilagoditi prosječnu stopu povrata kapitala tako da ne mora operatoru transportnog sustava ili operatoru sustava skladišta prirodnog plina isplatiti naknadu zbog povećanja inflacije tijekom prethodnog tarifnog razdoblja?

8. U slučaju potvrdnog odgovora na peto pitanje i u slučaju da se operator sustava ne slaže s iznosom prosječne stope povrata kapitala koji je predložilo regulatorno tijelo ili s elementima na kojima se on temelji, treba li regulatorno tijelo prilikom određivanja ponderiranog prosječnog povrata kapitala (WACC) zatražiti od neovisne treće strane da ocijeni primjereni iznos tog povrata?

9. Je li postupak određivanja tarifa u kojem prosječnu stopu povrata kapitala određuje regulatorno tijelo i u kojem operator transportnog sustava ili operator sustava skladišta prirodnog plina nema pravo prilagoditi taj izračun ovisno o pojedinačnim pokazateljima poduzeća operatora sustava protivan ciljevima utvrđenima u članku 41. stavku 8. Direktive 2009/73/EZ?

10. Treba li članak 1. [prvi stavak] točku (b) Uredbe [(EZ) br. 715/2009] u vezi s drugim stavkom tog članka tumačiti na način da se uvodne izjave 7. i 8. te članak 13. stavak 1. te uredbe primjenjuju na sustave skladišta prirodnog plina i na tarife koje je odredilo regulatorno tijelo ako je pristup sustavima skladišta ukapljenog prirodnog plina reguliran?

Pravo Unije

Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (u daljnjem tekstu: Direktiva) (SL 2009., L 211, str. 94.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 12., svezak 5., str. 39.): uvodna izjava 35., članak 32. stavak 1., članak 33. stavci 1., 3. i 4., članak 40. točka (f) i članak 41. stavci 1. i 8.

Uredba (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005 (u daljnjem tekstu: Uredba) (SL 2009., L 211, str. 36.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 12., svezak 5., str. 20.): uvodne izjave 7. i 8., članak 1. i članak 13. stavak 1.

Sudska praksa

Presuda Suda od 12. srpnja 2022., Nord Stream 2/Parlament i Vijeće, C-348/20 P, EU:C:2022:548

Presuda Općeg suda od 16. ožujka 2022., MEKH i FGSZ/ACER, T-684/19 i T-704/19, EU:T:2022:138

Presuda Suda od 24. veljače 2022., Geelen, Latvijas Gāze, C-290/20, EU:C:2022:119

Presuda Suda od 2. rujna 2021., Komisija/Njemačka (Prenošenje direktiva 2009/72 i 2009/73), C-718/18, EU:C:2021:662

Presuda Suda od 3. prosinca 2020., Komisija/Belgija (Tržišta električne energije i prirodnog plina), C-767/19, EU:C:2020:984

Presuda Suda od 16. srpnja 2020., Komisija/Mađarska (Naknade za pristup mrežama transporta električne energije i prirodnog plina), C-771/18, EU:C:2020:584

Presuda Suda od 30. travnja 2020., Overgas Mrezhi i Balgarska gazova asotsiatsia (C-5/19, EU:C:2020:343)

Presuda Suda od 19. prosinca 2019., GRDF, C-236/18, EU:C:2019:1120

Presuda Suda od 6. listopada 2015., Capoda Import-Export, C-354/14, EU:C:2015:658, t. 25.

Presuda Suda od 19. ožujka 2015., E.ON Földgáz Trade, C-510/13, EU:C:2015:189

Nacionalne pravne odredbe

Enerģētikas likums (Zakon o energiji) (*Latvijas Vēstnesis* br. 273/275 od 22. rujna 1998., u verziji koja je bila na snazi 20. kolovoza 2020.): članak 15., članak 44. stavak 8. i članak 85. stavak 1.

Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (Zakon o tijelima za regulaciju javnih usluga) (*Latvijas Vēstnesis* br. 394/395 od 7. studenoga 2000., u verziji koja je bila na snazi 20. kolovoza 2020.): članak 2. stavci 2. i 4., članak 6. stavci 1. i 2., članak 7. stavak 6., članak 9. i članak 20. stavak 1.

Ministru kabineta 2009. gada 27. oktobra noteikumi Nr. 1227 „Noteikumi par regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem” (Uredba br. 1227 Vijeća ministara od 27. listopada 2009. kojom se utvrđuju odredbe o vrstama reguliranih javnih usluga) (*Latvijas Vēstnesis* br. 172 od 29. listopada 2009., u verziji koja je bila na snazi 20. kolovoza 2020.): stavak 4.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2018. gada 13. augusta lēmums Nr. 1/23 „Kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodika” (Odluka br. 1/23 Odbora Komisije za regulaciju javnih usluga od 13. kolovoza 2018. o metodologiji izračuna stope povrata kapitala) (*Latvijas Vēstnesis* br. 161 od

15. kolovoza 2018.; u daljem tekstu: Metodologija), kako je izmijenjena Odlukom br. 1/12 istog tijela od 22. kolovoza 2019.: stavci 3. do 7. i 9.¹.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2020. gada 20. augusta lēmums Nr. 109 „Par kapitāla atdeves likmi dabasgāzes pārvades sistēmas, dabasgāzes sadales sistēmas un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu tarifu projekta aprēķināšanai” (Odluka br. 109 Odbora Komisije za regulaciju javnih usluga od 20. kolovoza 2020. o stopi povrata kapitala za izračun nacrta tarifa za usluge transportnog sustava prirodnog plina, distribucijskog sustava prirodnog plina i skladištenja prirodnog plina) (*Latvijas Vēstnesis* br. 164 od 26. kolovoza 2020.; u daljnjem tekstu: pobijana odluka).

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 Tužitelji su pružatelji javne usluge koja se pruža u području opskrbe prirodnim plinom u Latviji, konkretno društvo AS Gaso (jedini) je operator distribucijskog sustava prirodnog plina a društvo AS Conexus Baltic Grid (jedini) je operator transportnog sustava i operator sustava skladišta tog plina.
- 2 Regulatorno tijelo donijelo je 20. kolovoza 2020. pobijanu odluku u kojoj je odredilo (ponderiranu prosječnu) stopu povrata kapitala u realnim vrijednostima (u dvije verzije) koju je trebalo upotrijebiti za izračun tarifa za usluge transportnog sustava prirodnog plina, distribucijskog sustava prirodnog plina i skladištenja prirodnog plina, čije je stupanje na snagu bilo predviđeno za 2021.
- 3 Na temelju stope povrata ulaganja vlastitih sredstava izračunane u skladu sa stavkom 5. Metodologije, stope povrata pozajmljenog kapitala izračunanog u skladu sa stavkom 7. Metodologije, važeće stope poreza na dobit i prosječnih promjena indeksa potrošačkih cijena zabilježenih u službenim statistikama tijekom proteklih pet kalendarskih godina, regulatorno tijelo odredilo je da je (ponderirana prosječna) stopa povrata kapitala (u realnim vrijednostima) koja se primjenjuje na gospodarske subjekte obuhvaćene kategorijom mikropoduzeća i malih poduzeća iznosila 4,37 %, dok je ta stopa u slučaju gospodarskih subjekata koji ulaze u kategoriju srednjih i velikih poduzeća iznosila 2,65 %.
- 4 Regulatorno tijelo je u potporu toj odluci navelo da se utvrđene stope povrata kapitala prilagođavaju stanju na financijskim tržištima, uključujući rizike povezane s dodjelom financijskih sredstava, i da posljedično operatoru transportnog sustava prirodnog plina, operatoru distribucijskog sustava prirodnog plina i operatoru sustava skladišta prirodnog plina omogućavaju da se zaduže, ulože u obnovu i razvoj sustava prirodnog plina te ostvare razuman povrat, pri čemu se korisnicima istodobno osigurava mogućnost da neprekidno primaju pouzdane i kvalitetne javne usluge čije tarife (cijene) odgovaraju ekonomski opravdanim troškovima.

- 5 Budući da se nisu slagali ni s tom odlukom ni s njezinim obrazloženjem, tužitelji su Administratīvā apgabaltiesi (Okružni upravni sud, Latvija) podnijeli tužbu za poništenje.

Sažetak ključnih argumenata stranaka glavnog postupka

- 6 Tužitelji u svojim tužbama ističu sljedeće argumente.
- 7 Prema njihovu mišljenju, regulatorno tijelo je prilikom utvrđivanja kriterija za izračun stope povrata kapitala počinilo ozbiljne materijalne i postupovne pogreške pa se stopa povrata kapitala koja se primjenjuje na tužitelje utvrdila na neopravdano niskoj razini, a da se pritom nije uzeo u obzir njihov interes za određivanje tarifa s primjerenim povratom. Tvrde da je takvo ograničenje prihvatljivog povrata pružatelja javne usluge prekomjerno ograničenje prava vlasništva koje imaju tužitelji.
- 8 Prema mišljenju tužiteljâ, Metodologija (kako je izmijenjena) koju je donijelo regulatorno tijelo pretpostavlja znatno proširenje sadržaja kriterija utvrđenih u propisima, što predstavlja postupanje *ultra vires*, kao i povredu načela dobre uprave, pravne sigurnosti i zaštite legitimnih očekivanja.
- 9 Prema njihovu mišljenju, regulatorno tijelo nije ispunilo pravnu obvezu obrazloženja svojih akata.
- 10 Tvrde da regulatorno tijelo nije iznijelo činjenice kojima bi se dokazala nužnost takve odluke te da se temeljilo na pogrešnim i neutvrđenim pretpostavkama u pogledu komercijalnih djelatnosti tužiteljâ i pokazatelja koji se na njih odnose.
- 11 Naime, smatraju da regulatorno tijelo, kad je djelovalo protivno načelu kojim se zabranjuje proizvoljno postupanje, nije na odgovarajući način iznijelo i ocijenilo objektivna i racionalna pravna razmatranja koja proizlaze iz tih činjeničnih elemenata, niti je na odgovarajući način ocijenilo razmatranja koja se odnose na prikladnost izmjene metodologije i obrazložilo zaključke o elementima izračuna stope povrata kapitala.
- 12 Prema mišljenju tužiteljâ, regulatorno tijelo nije obrazložilo svoje zaključke o promjenjivim vrijednostima koje su se primijenile za izračun (ponderirane prosječne) stope povrata kapitala (u realnim vrijednostima). Nije objasnilo zašto se u usporednoj procjeni nove stope povrata kapitala nisu uzeli u obzir podaci o skladištenju prirodnog plina, zašto su se odabrale posebne vrijednosti za usporednu procjenu i kako je odabrano razdoblje za koje se izračunala premija za rizik države.
- 13 Prema mišljenju tužiteljâ, nova stopa povrata kapitala koju je utvrdilo regulatorno tijelo ima prekomjeran negativni učinak na sposobnost tužitelja da ispune svoju obvezu obavljanja djelatnosti i da sudjeluju u planiranju, osiguranju te učinkovitim i koordiniranim razvoju opskrbe energijom.

- 14 Međutim, prema sudskoj praksi Suda Europske unije (u daljnjem tekstu: Sud), države članice obvezne su prilikom određivanja tarifa zajamčiti povrat ulaganja. Iz Direktive proizlazi da je regulatorno tijelo države članice obvezno poticati razvoj i funkcioniranje tržišta prirodnog plina tako da ulagateljima ponudi dovoljne poticaje kako bi izvršili potrebna ulaganja u infrastrukturu. Na isti se način odredbama Uredbe regulatornom tijelu propisuje obveza da prilikom određivanja tarifa predvidi primjereni povrat od ulaganja.
- 15 Tužitelji tvrde da ih se prije donošenja pobijane odluke nije propisno saslušalo i da se nisu razmotrile njihove tvrdnje i očitovanja pa smatraju da se nije zajamčilo njihovo sudjelovanje u utvrđivanju nove stope povrata kapitala.
- 16 Prema njihovu mišljenju, pobijanom odlukom ne potiče se ni tržišno natjecanje ni razvoj, a to se protivi cilju reguliranja sektora koji nastoji postići zakonodavac.
- 17 Stoga smatraju da su nedostaci u izračunu nove stope povrata kapitala ozbiljni i da je zbog njih neshvatljivo kako je regulatorno tijelo došlo do zaključaka na kojima se temelji pobijana odluka; nedostatkom u obrazloženju ograničava se sposobnost tužitelja da stvarno ostvare svoje pravo na obranu.
- 18 Regulatorno tijelo pak tvrdi da na temelju svoje zadaće utvrđene u članku 20. stavku 1. Zakona o tijelima za regulaciju javnih usluga samo mora osigurati da tarife pokrivaju ekonomski opravdane troškove javne usluge (osim toga, regulatorno tijelo ima diskrecijsku ovlast odrediti sadržaj potonjeg pojma) i općenito zajamčiti povrat. Smatra da u bitnome ti pojmovi nisu povezani s ciljevima koji se žele postići člankom 41. stavkom 8. Direktive, odnosno da se osiguraju odgovarajući poticaji, kratkoročno i dugoročno, radi povećanja učinkovitosti, poticanja integracije tržišta i sigurnosti opskrbe te podrške povezanim istraživačkim djelatnostima.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 19 Sud koji je uputio zahtjev napominje da su u glavnom postupku primjenjivi članak 40. točka (f) i članak 41. stavak 8. Direktive te članak 13. stavak 1. Uredbe, u vezi s njezinim uvodnim izjavama 7. i 8. U tim se odredbama utvrđuje obveza država članica da zajamče primjereni povrat od ulaganja, ali sadržaj tih odredbi nije dostatno pojašnjen niti konkretiziran. Time se sud koji je uputio zahtjev sprečava da odluči o meritumu predmeta.
- 20 Budući da je jedan od ciljeva Direktive zajamčiti dostatna ulaganja za razvoj sustava, u njezinoj uvodnoj izjavi 35. i članku 40. točki (f) upućuje se na obvezu regulatornog tijela države članice da pridonese razvoju i funkcioniranju tržišta prirodnog plina tako da ulagateljima pruži dovoljan poticaj za izvršenje potrebnih ulaganja.
- 21 Člankom 13. stavkom 1. Uredbe određuje se pak da regulatorno tijelo određuje tarifu za pristup transportnom sustavu koja uključuje primjereni povrat od

ulaganja. Tarife trebaju biti takve prirode da olakšavaju učinkovito trgovanje plinom i tržišno natjecanje i pružaju poticaje za ulaganja te uzajamno djelovanje transportnih mreža.

- 22 Tarife su i dalje jedan od instrumenata regulatornog tijela za poticanje ulaganja, uključujući nakon što se vertikalno integriran, prvotni poduzetnik (dugogodišnji operator) u sektoru prirodnog plina (AS Latvijas Gāze) podijelio na nekoliko dijelova. Kad je riječ o funkciji skladištenja, u skladu s člankom 41. stavkom 1. točkom (n) Direktive dužnost je regulatornog tijela praćenje i pregled uvjeta za pristup sustavima skladišta, operativnoj akumulaciji i drugim pomoćnim uslugama, kako je predviđeno u članku 33. Člankom 44. stavkom 8. Zakona o energiji određuje se da se pristup podzemnim sustavima skladišta plina organizira na temelju reguliranog postupka u skladu s tarifama određenim u skladu s postupcima iz članka 15. stavka 1.¹ navedenog zakona. Stoga i pristup podzemnim sustavima skladišta plina treba opravdati s tehničkog i gospodarskog gledišta, što također znači da regulatorno tijelo treba preispitati tarife koje nadzire.
- 23 U ovom predmetu regulatorno tijelo u okviru svoje nadležnosti određuje tarife ili metodologiju njihova izračuna, uključujući stopu povrata kapitala. Iako iz odredbi Direktive i Uredbe proizlazi da prilikom utvrđivanja iznosa koji treba platiti za pristup transportnom sustavu prirodnog plina ili tarifa države članice trebaju u izračun takvih tarifa uključiti primjereni povrat od ulaganja, u navedenim se odredbama ne pojašnjava sadržaj pojma „primjereni povrat od ulaganja”.
- 24 Stoga se nisu utvrdili zakonski kriteriji u skladu s kojima regulatorno tijelo može odrediti treba li smatrati da je povrat „primjeren”. Sud koji je uputio zahtjev ne raspolaže jasnim smjericama o načinu na koji treba ocijeniti usklađenost metodologije za određivanje povrata (stopa povrata kapitala) s pravom Unije.
- 25 Sud do danas nije pojasnio pojam „primjereni povrat od ulaganja”. Iako je točno da se u njegovoj sudskoj praksi koja se odnosi na Direktivu i Uredbu (vidjeti odjeljak „Sudska praksa Suda”) tumačio članak 41. Direktive, Sud nije ni u jednom od tih predmeta tumačio navedeni članak 41. stavak 8. u činjeničnim i pravnim okolnostima koje se mogu usporediti s onima iz ovog predmeta.
- 26 Sud je uputio na obvezu država članica da prilikom određivanja tarifa za pristup transportnom sustavu ili sustavu skladišta prirodnog plina uzmu u obzir izvršena ulaganja ili ona koja tek treba izvršiti (presuda od 16. srpnja 2020., Komisija/Mađarska (C-771/18, EU:C:2020:584)). Međutim, Sud nije pojasnio kako ih točno treba uzeti u obzir prilikom određivanja tarifa.
- 27 Na temelju članka 1. Zakona o tijelima za regulaciju javnih usluga („cilj je ovog zakona zajamčiti neprekidnu dostupnost pouzdanih i kvalitetnih javnih usluga, čije tarife (cijene) odgovaraju ekonomski opravdanim troškovima, kao i poticati razvoj i ekonomski opravdano tržišno natjecanje u reguliranim sektorima uvođenjem postupaka za regulaciju javnih usluga i pravnih odnosa u okviru pružanja takvih usluga”) i članka 20. stavka 1. istog zakona („tarife se određuju na takvoj razini da

tarife koje plaćaju korisnici pokrivaju ekonomski opravdane troškove javne usluge i jamče povrat od te usluge, osim ako se posebnim sektorskim propisima utvrđuju druga načela za određivanje tarifa; u slučaju izmjene čimbenika koji utječu na tarife, primjerice povrata, regulatorno tijelo može predložiti preispitivanje tarifa i od pružatelja javne usluge zatražiti da u određenom roku podnese nacrt tarifa koji uključuje opravdanje troškova koje predstavljaju tarife”), sud koji je uputio zahtjev zaključuje da latvijski zakonodavac prilikom prenošenja članka 41. Direktive nije preuzeo njegov sadržaj. Zakon o tijelima za regulaciju javnih usluga ne sadržava nijedno pravno pravilo koje je u skladu s odredbama članka 40. („Opći ciljevi regulatornog tijela”) i članka 41. („Dužnosti i ovlasti regulatornog tijela”) Direktive.

- 28 Nakon ispitivanja odgovaraju li ciljevi koji se žele postići člankom 20. stavkom 1. Zakona o tijelima za regulaciju javnih usluga ciljevima utvrđenima u članku 41. stavku 8. Direktive, sud koji je uputio zahtjev zaključuje da su ciljevi te direktive širi i da je moguće da odredba navedenog zakona, na temelju koje je regulatorno tijelo donijelo propise primjenjive u ovom predmetu, ne obuhvaća sve ciljeve prava Unije koji se odnose na pravo pružatelja reguliranih javnih usluga na odgovarajuće poticaje, kratkoročno i dugoročno.
- 29 Stoga postoji utemeljen razlog za to da se Sudu uputi zahtjev za prethodnu odluku u pogledu prenošenja navedenih odredbi Direktive u latvijsko pravo.
- 30 Člankom 1. drugim stavkom Uredbe određuje se da ciljevi iz prvog podstavka tog članka obuhvaćaju postavljanje usklađenih načela za tarife ili metodologije na temelju kojih se one izračunavaju, za pristup mreži, ali ne i sustavima skladišta plina, uspostavljanje usluga za pristup trećih strana i usklađenih načela za raspodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjem, utvrđivanje zahtjeva o transparentnosti, pravila uravnoteživanja i naknada za neravnotežu te olakšavanje trgovanja kapacitetima. Sud koji je uputio zahtjev zaključuje da se Uredba primjenjuje na određivanje načela ili metodologija izračuna tarifa za pristup transportnom sustavu prirodnog plina, ali ne i sustavu skladišta.
- 31 U skladu s člankom 1. trećim podstavkom Uredbe, ona se primjenjuje samo na sustave skladišta plina koji potpadaju pod članak 33. stavke 3. ili 4. Direktive. Iz članka 33. stavka 1. Direktive pak proizlazi da postupci iz stavaka 3. i 4. tog članka u odnosu na usluge skladištenja nisu obvezni, ali su primjenjivi ako je to potrebno iz tehničkih i/ili gospodarskih razloga kako bi se pružio učinkovit pristup sustavu za opskrbu kupaca, kao i za organizaciju pristupa pomoćnim uslugama.
- 32 Sud koji je uputio zahtjev zaključuje da, uzimajući u obzir odredbe Direktive i obveze država članica, članak 13. stavak 1. Uredbe, koji se odnosi na tarife i metodologije koje primjenjuju operatori transportnih sustava, a odobravaju regulatorna tijela prema članku 41. stavku 6. Direktive i na tarife objavljene u skladu s člankom 32. stavkom 1. Direktive, a prema tome i pojam „primjeren[i] [povrat]” iz članka 13., odnosi se samo na tarife koje se primjenjuju na usluge transportnog sustava prirodnog plina, a ne na usluge sustava skladišta prirodnog

plina. Ni kriteriji navedeni u uvodnim izjavama 7. i 8. Uredbe, koji se odnose na tarife za pristup sustavima, nisu primjenjivi na usluge skladištenja.

- 33 Sud koji je uputio zahtjev smatra da postoje utemeljeni razlozi za to da se Sudu upute pitanja o tumačenju navedenih odredbi.
- 34 Kad upućuje na sudsku praksu Suda koja se odnosi na dopuštenost zahtjevâ za prethodnu odluku (vidjeti primjerice presudu od 6. listopada 2015., Capoda Import-Export (C-354/14, EU:C:2015:658, t. 25.)), u skladu s kojom Sud može odbiti odlučivati o takvim zahtjevima samo ako da zatraženo tumačenje nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom spora u glavnom postupku, ako je sporni problem hipotetski ili ako Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima da bi se mogao dati koristan odgovor na upućena pitanja, sud koji upućuje zahtjev napominje da je tumačenje navedenih odredbi Direktive i Uredbe izravno povezano s činjeničnim i pravnim okolnostima glavnog postupka. Kako bi se mogla donijeti odluka u glavnom postupku, nužno je da Sud ponudi pojašnjenje kako bi se otklonila svaka razumna dvojba u pogledu tumačenja relevantnih odredbi prava Unije.
- 35 Naime, nužno je postaviti pitanje koje kriterije treba primijeniti za ocjenu pojmova „primjeren[i] [povrat]” i „odgovarajući poticaji” iz članka 13. stavka 1. Uredbe, u vezi s njezinim uvodnim izjavama 7. i 8., odnosno članka 40. točke (f) i članka 41. stavka 8. Direktive te koji je pravilan način na koji te pojmove treba tumačiti u posebnim okolnostima ovog slučaja. Odgovori na prethodna pitanja omogućit će sudu koji je uputio zahtjev da prilikom ispitivanja merituma predmeta odredi jesu li pobijana odluka, koja je donesena na temelju Metodologije i u kojoj se utvrđuje nova stopa povrata kapitala, i sama Metodologija u skladu s obvezom države članice koja za nju proizlazi iz prava Unije da u takav izračun uključi primjereni povrat od ulaganja.